

יומן מלחמת יום כיפור
להגיע אל המלחמה – יאיר רון

היומן נכתב בהערכה רבה אל חברי הצוות, שבאומץ ונחישות עשו כל מאמץ על מנת להגיע למלחמה. ביומן המקורי אני לא מציין את שמותיהם, משום שבזמן הכתיבה לא זכרתי. כולם ראויים להערכה רבה על תפקודם, רוח הצוות והמסירות.

נהג: אריה ברכה, **טען:** משה שולשטיין, **תותחן:** יאיר נרדי. מאוחר יותר, כאשר הגענו לפלוגה הצטרף אלינו **קת"ק:** מיכאל בן חורין

יום שבת 06/10/1973

שמונה בערב מגיע האוטובוס ואני מתחיל לנסוע לכוון הבסיס בשדה תימן. האוטובוס הוא אוטובוס מאסף אחרון, שעובר דרך תחנות האיסוף ומחכה עד לסגירת תחנות האיסוף ולכן הנסיעה מתארכת.

יום ראשון 07/10/1973

הגענו לשדה תימן ומצאתי שכל הטנקים נסעו לבסיס חטיבה 7 מהצד השני של באר שבע, על מנת לזווד ולהתחמש. תפסתי טרמפ על זחל"ם והגעתי לפלוגה בבוקר. כל הטנקים היו מצוותים וכולם עסקו בחימוש וזיווד. מאחר ולא היה לי טנק, עזרתי לצוותים אחרים. בשעות הצהריים ניתנה הפקודה להתחיל לנוע על זחלים לכיוון התעלה. סיכמתי עם המ"פ שאני אסע יחד עם הטנקים (ברכב של סמג"ד/מג"ד). זו היתה סוסיטא קטנה ובאמת נסענו בין הטנקים בתוך שיירות עצומות, דבר שהיה מסוכן מאד. בשעות הערב של יום א' ובחושך הגענו לטסה שבה היתה המפקדה של אריק שרון. הטנקים נסעו מיד לקו ואני ו-3 חיילים נוספים שהיו ברכב התחלנו לחזור לכיוון שדה תימן.

יום שני 08/10/1973

זכור לי שבצומת של קבוץ כרם שלום, חילקו חברי הקבוץ שתיה וסנדוויצ'ים לחיילים – זה היה לפנות בוקר של יום שני. חזרתי לשדה תימן בשעות הבוקר והתחלתי לחפש טנק. החיפוש כלל טלפונים לכל הבסיסים והמפקדות באזור הדרום. לאחר חיפושים רבים, נאמר לי שישנו טנק בשבטה. זהו טנק שנפגע בנסיעה ונפל מגשר של נחל. בטנק נפגעו שניים בנפילה – המט"ק והתותחן. נאמר לי שעל מנת לקחת את הטנק אני צריך להשיג אישור ממפקדת פיקוד דרום. לאחר טלפונים רבים לפיקוד דרום שבה המפקד היה קצין שלישות, התקבל האישור. מצאתי בשדה תימן סמל מבצעים טנקיסט ולקחתי אותו בתור תותחן. לאחר ריב וחילופי דברים עם נהג אוטובוס הוא הסכים להסיע אותי ואת התותחן לשבטה בערב של יום שני. כאשר הגענו לשבטה, מצאנו את הטנק עם שני אנשי הצוות ישנים בתוכו.

יום שלישי 09/10/1973

שאלתי אותם מה מצב הטנק והם אמרו שהכל בסדר, אז נתתי פקודה להתחיל לנסוע לתעלה. נסענו בלילה שבין יום ב' ויום ג' מס' דקות ופרצה אש בזחל. התברר שבנפילה של הטנק נפגעה קשה הזרוע הקדמית של הזחל והיה צריך להחליף אותה. עצרנו את הטנק וישנו עליו במשך הלילה. בשעות הבוקר המוקדמות של יום ג' השתלטנו על מוביל טנקים ריק ושלחתי את אחד מחברי הצוות לעשות סיבוב בבסיסים באזור ולמצוא זרוע מתאימה להחלפה. ואכן הם מצאו וחזרו עם הזרוע. החלפנו את הזרוע – עבודה רבה שדרשה ציוד רב שלא היה לנו וידע של חוליה טכנית. בשעות הצהריים חזרנו לשבטה, ובשעות הערב המאוחרות יצאנו שוב לכוון סיני, כשהיינו 3 טנקים. שרמן, שוט ואני במגח. צוות השרמן נאלץ לעצור כל כמה דקות

משום שהמנוע שלו התחמם. אני הבנתי שאם נשאר צמודים אליו, לא נגיע לעולם ולכן הוריתי לשוט להשאר עם השרמן ואנחנו נסענו לרפידיים. לרפידיים הגענו ביום ג' (כנראה יום ד') מוקדם בבוקר.

יום ד' 10/10/1973

הגענו עם הטנק לאזור כינוס של טנקים שנשרו בדרך שהיה בשטח שדה התעופה. בבוקר הותקף שדה התעופה ע"י מטוסים מצריים ואנחנו מצאנו מחסה בטנקים. במשך יום ג' (כנראה יום ד) עשיתי סיור במתקנים שונים באזור רפידיים עם מפקד האזור שמינה אותי למפקד מחלקת טנקים להגנת רפידיים. בלילה הוריתי לצוות להסתלק ונסענו לכוון טסה שבה היתה מפקדת האוגדה. בנסיעה זו היינו ללא קשר מתאים ופחדנו שנפגע או ע"י האויב או על ידי כוחותינו. הגענו לטסה בערך בחצות ושאלנו היכן מפקדת הגדוד. נאמר לנו שאינם יודעים בדיוק אבל בבוקר צריך להגיע הד"ר ווא יוביל אותנו למפקדה. בדיוק אז החלה התקפת קומנדו מצרית באזור. מאחר ולא היה לנו קשר, עמדנו עם הטנק באזור של סדנא לתיקון טנקים והתחפשנו לטנק פגוע.

יום חמישי 11/10/1973

בבוקר של יום רביעי (כנראה יום ה') הגיע הד"ר והוא הוביל אותנו לגדוד. מפקדת הגדוד היתה שיירה ארוכה של רכבי אספקה. כאשר עברנו עם הטנק לאורך השיירה, נתן לי הסמג"ד משקפת וכרטיס תדרים על מנת שאוכל ליצור קשר עם הפלוגה, ונאמר לי לנסוע קדימה על הכביש עד שאגיע לטנקים. נסענו לאורך הכביש לבד ולכל אורך הדרך לא היינו בטוחים האם נפגוש בטנקים ישראלים או בטנקים מצריים. בשעות הבוקר המוקדמות של יום ד' (כנראה יום ה') הגענו לפלוגה ומצאנו את מקומנו. צריך לציין שכתוצאה מהנפילה של הטנק תאום הכוונות לא היה מושלם וגם החלפת הזרוע הפגומה לא היתה משולמת משום שהיה חסר לנו מחזיר שמן ולכן נאלץ הנהג לגרז את הזחל כל כמה שעות.

הקלדתי את הטקסט ללא עריכה ושינויים.
היומן המקורי, נכתב מספר ימים אחרי המלחמה, על נייר דק ושקוף מתוך בלוק מכתבים קטן. כעשר שנים מאוחר יותר, הועתק הטקסט המקורי למסמך שנמצא בידי כיום. יש כנראה טעות בספירת הימים, והספירה הנכונה היא מצויינת בסוגריים.

תאור הפציעה (מתוך היומן של שוקה בר און ז"ל)

גדוד 409, פלוגה ח'. מח' 3 – של מרקו כהן.

יום שלישי, 16 באוקטובר

בבוקר אנחנו מגלים שאנחנו חשופים לחלוטין. נעים קדימה לבור שמדרום לינברונים. אני תופס עמדות צפונה, לכיוון "טלוויזיה", פלוגה ו' מערבה וז' לדרום-מערב. בשלב מסוים הייתה לי הרגשה שירים עלי טילים גם מדרום (מאחור). דיווחתי למג"ד ואז קיבלתי פקודה להשאיר את פרץ ומרקו לכיוון צפון ולנוע לעמדות לכיוון דרום. באמצע הדרך נתן לי המג"ד פקודה לתפוס לכיוון מערב ואחר כך לחזור לצפון. הסתובבתי במעגלים גדולים בבור וההרגשה הייתה מחורבנת. בסוף תפסתי עמדות לדרום-מערב לכיוון בתי החווה הסינית. באותו זמן ירו עלי ועל המחלקה של גיורא (הדרומיים) מצפון, כיוון שעמדנו עם האחוריים לשם וכן ירו על פרץ ומרקו מדרום. מרקו צעק בקשר שהוא לא יכול להחזיק מעמד וכל פעם הייתי צריך להרגיע אותו ולהכריח אותו להישאר. אז נפצע רון יאיר ביד ונפל לטנק. נרדי נתקף בהיסטריה למראה הדם הרב שנשפך, אבל בן-חורין, כאיש חי"ר וקצין, הוציא אותו מהטנק, השכיבו בחול, חבש אותו והכניסו חזרה.